

Jan Peetoom wordt op 29 september 1916 in Hoorn geboren. Hij was de zoon van Jan Peetoom en Catharina Alida Sopar. Hij had twee broers, Piet (1 juli 1920) en Frans (19 april 1913).

Jan was in zijn tijd op de Rijks-HBS in Hoorn actief binnen Scouting. Jan was samen met zijn broer Piet voortrekker bij de Jan P. Coenstam van groep 1 Het Paarse Vendel Verkenneren in Hoorn. Op 29 augustus 1934 was de eerste bijeenkomst van deze stam. August Goutmakers was hier Oubaas. Tussen 1935 en 1938 was Jan assistent scoutsleiding bij deze groep. Hij nam deel aan de Wereld Jamboree in Vogelenzang in 1937.

In de meidagen van 1940 was Jan Peetoom als gevorderd vlieger-waarnemer in opleiding gestationeerd op het vliegveld Burgh-Haamstede op Schouwen-Duiveland (Zeeland). De capitulatie op 15 mei gold niet voor Zeeland omdat daar nog buitenlandse troepen aanwezig waren (Fransen en Engelsen). Dat gaf de gelegenheid om de mannen van de vliegscholen Burgh-Haamstede (gevorderden) en Souburg (beginners) aan boord van een Engels schip vanuit Scharendijke te nemen en zo uit Duitse handen te houden. Op 31 mei arriveerden ze uiteindelijk vanuit Cherbourg in Engeland. Het welkom aldaar schijnt niet heel hartelijk te zijn geweest omdat ze werden gezien als weglopers.

Na enige omzwervingen werden ze onderdeel van het 320 (Dutch) RAF-squadron. Dat werd in het voorjaar van 1941 gestationeerd in Leuchars in noordoost Schotland. Ze werden uitgerust met de Lockheed Hudson, een lichte tweemotorige maritieme bommenwerper/verkenner. De Nederlandse vliegers weigerden aanvalsvluchten op Nederland uit te voeren. Aanvankelijk werden ze daarom ingezet om binnenkomende konvoeien met oorlogsmaterieel vanaf de Atlantische Oceaan te beschermen tegen Duitse onderzeeërs. Later kregen ze verkennings- en aanvalsoopdrachten bij de Noorse kust. De scouts Feddy Ketting Olivier, Boy Thomann, Cornelis Smit, August van Rossum, Pim de Bruyn Kops, Maurits Goudekettering, Jan Peetoom (omgekomen boven Noordzee), Boelie van Dieren Bijvoet, Izaäk Posthumus en Martinus Jan Stenvert (alle drie omgekomen boven Frankrijk) maakten onderdeel uit van het 320 Squadron.

Op 18 augustus 1941 in de vroege ochtend, om 01:38 uur, is Jan Peetoom als vlieger-waarnemer met vier anderen in het toestel 'Ockenburg' opgestegen voor zijn eerste missie richting Noorwegen. Ze zijn niet teruggekeerd. Een Duitse vlieger heeft geclaimd hen om 5:05 uur met zijn Messerschmitt 109 jager te hebben neergeschoten in de omgeving van Stavanger. Jan werd 24 jaar.

Zijn broer Frans zat tijdens de oorlog ondergedoken vanwege verzetsactiviteiten en broer Piet was actief bij het illegale blad *De Zuiderzeebode* in Hoorn.

In de oorlog hebben de Duitsers de klokken van het carillon van de Grote Kerk geroofd om ze om te smelten tot oorlogstuig. Toen het carillon na de oorlog in ere werd hersteld, hebben zijn ouders, de heer en mevrouw Peetoom-Sopar, ter nagedachtenis een klok aan het carillon geschonken.

Hij wordt herdacht op het 'Gedenkteken Luchtvaardigen' in de gemeente Soest. Het is opgericht ter nagedachtenis aan alle Nederlandse militairen van de militaire luchtvaart die door oorlogshandelingen of ongeval in hun luchtvaartuig omgekomen zijn als direct gevolg van de uitvoering van hun dienstopdracht in de periode 1913 tot heden.

Zijn groep wordt na de oorlog naar hem vernoemd; Vaandrig Peetoom vendel.

Meer informatie

[Jan Peetoom \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://JanPeetoom.oorlogsgravenstichting.nl)

[Jan Peetoom | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Oorlogsslachtoffer Jan Peetoom \(oudhoorn.nl\)](http://OorlogsslachtofferJanPeetoom.oudhoorn.nl)

[Jan Peetoom \(1916-1941\) » Stamboom Peetoom » Genealogie Online](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no 1, 1935 » 1935-01 - Pag. 15 | Delpher](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no 1, 1938 » 1938-01 - Pag. 36 | Delpher](#)

Foto: Beëdiging van bij de marine gedetacheerde ML-vliegers aan het begin van de Tweede Wereldoorlog, waarschijnlijk te Pembroke Dock of Bircham Newton. Jan Peetoom staat helemaal links.

[320 Dutch Squadron RAF - Wikipedia](#)

[Soesterberg, 'Gedenkteken Luchtvaardigen' - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.